

ARADUL

Este o plăcere înaltă și înțeleaptă să lucrezi pentru binele și cultura unui neam.

N. Iorga

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA:

ARAD, Str. Eminescu No. 18.

Telefon: 266.

Organ al Asociației »Infrățirea«
Apare săptămânal.

ABONAMENTE:

Pentru particulari:	Pentru autorități și instituții
150 Lei 1 An	250 Lei 1 An
80 6 Luni	140 6 Luni
40 3 Luni	70 3 Luni

In străinătate dublu.

M. SA REGELE VIZITEAZĂ ARADUL.

Jubileul de 75 ani al Reg. 1 Roșiori din ziua de Marți 23 Iunie 1931 va fi onorat cu înalta prezență a Majestății Sale Regelui Carol II.

Câteva date din istoricul Reg. 1 Roșiori.

În anul 1856, sub cămăcia prințului Alex. Ghica, se formează reg. 1 ulani, cu garnizoana în București, dându-i-se primul stindard. Comandant al reg. era colonelul Odobescu Ioan, care în acelaș an fiind înaintat la gradul de general a fost numit »Mare spătar«, — ministru de războiu păstrând totuș comanda reg.

la anul 1857 generalul Odobescu a murit. Comanda a luat-o generalul Vlădoianu Barbu, comandant ad interim fiind colonelul Ioan N. Ghica nepotul domnitorului Ghica Vodă.

La 1860 regimentul s'a transformat în reg. de lăncieri, iar la 1 Ianuarie 1863 a primit stindardul, cu marca Principatelor Unite.

La 1868 reg. a luat denumirea de regiment de călăraș, sub comanda colonelului Zefcarie Alex.

La 25 Oct. 1870 Regele Carol I dispune ca toată cavaleria permanentă să ia numirea de roșiori, în amintirea roșiilor lui Mihai Viteazu. Atunci a și luat numirea de reg. 1 roșiori.

La 14 Oct. 1874 regele Carol a distribuit noui drapele întregii armate. La 1877 reg. a luat parte la bătăliile din Bulgaria, și anume la Gorni-Elropol, Plevna, — în care luptă regimentul a capturat un drapel turcesc, — Opanez, Rahova și Vidin. În 1913 a luat parte în campania din Bulgaria, iar în 1916-19 în războiul pentru întregirea neamului.

La 10 Maiu 1927 regele Ferdinand I a numit cap al Reg. pe d. Mareșal Al. Averescu.

În 1906 reg. și-a serbat în garnizoana Galați jubileul de 50 ani, în prezența regelui Carol I.

Cuvântul »Aradului« către Rege.

Sire,

Asociația »Infrățirea«, al cărei organ este acest modest ziar, încearcă — în cel mai îndepărtat colț apusean al Țării — să stimuleze cinstea și meritul profesional în slujba canalizării tuturor energilor, spre consolidarea României. În jurul acestei idei de ierarhie cetățenească, bazată pe vrednicia individuală, s'au strâns cei mai însuflețiți fii ai Aradului. Cuvântul lor de binevenire, adresat Majestății Voastre cu prilejul sosirii în Arad, este simplu, dar plin de căldura sincerității sufletelor curate și gândurilor senine:

Sire, bine ați venit la noi.

Trăim ani grei. Răvnițele noastre de mai bine se ciocnesc adesea de cruzimea realității vremurilor, dar se oțlesc în încrederea izbânzii de mâine. Deasupra vremurilor plutește mistlicul orânduirilor, pe cari mintea omenescă nu le cuprinde. Cu trel decente în urmă, nădejțile noastre zămisliseră visuri mari în jurul unui chip de prea frumos copil, care zimbea Ardealului din cadre simple atârinate pe pereții caselor românești, sub icoanele sfinte. Era acest chip imaginea prințisorului Carol în uniformă de elev al liceului militar. O voce lăuntrică ne spunea, că El s'le izbăvitorul. Chipul acesta s'a sălășluit în inimele noastre și în jurul lui am brodat năzuinți, pe cari le

mărturiseam în șoaptă. Iar atunci, când ticăloșia lumii încerca să rupă din inimi chipul Celui exilat, aceeaș voce lăuntrică săpa mai adânc rădăcinile și chipul Prințului Carol lucia mai viu, mai plin de viață, întărind nădejdi și credința în viitor.

Și astăzi, când regeasca coroană împodobește fruntea Ta, Sire, glasul inimii ne poartă încrederea, că se va împlini desăvârșirea visului de veacuri: o Românie puternică prin virtuți, în hotarele ei de așlăzi.

Îndrăznește inițiative încep să sfâșie astăzi negura năravurilor, cari rodeau seva țărilor noastre; virtutea poate cuteza să-și câștige încredere în biruință. Zori noi îndrituiesc temelnicia nădejților noastre a celor mulți, modești anonimi, oșteni credincioși ai dorinței de înălțare națională.

În numele acestor anonimi, îndrăsnim, Mărite Doamne, să-Ți aducem cuvânt de slavă, sincer și nefățuri, precum sinceră și furbinte-t dorința noastră, ca domnia Mariet Tale să însemneze în istoria României: o epocă de plină și tinerească vânătoare, în ridicarea morală a Țării, la înălțimea hotarelor pe cari l-le-a statornicit pe vecie Măritul Vostru Părinte Regele Ferdinand I.

Sire,

Oastea celor mulți și anonimi, însuflețită de gândul vremurilor noui, cu vrerea ei Ți se supune, slujindu-Te cu credință în lupta pentru desrobirea virtuții și avântului românesc.

Bine ați venit la noi.

PROGRAMUL

vizitei M. S. Regelui la Arad
în ziua de 23 Iunie 1931.

Ora 10,30. Descinderea din tren în gara Arad.

În gară primire oficială.

— Din partea guvernului va lua parte Domnul Președinte al Consiliului de Miniștrii și Domnul General Ștefănescu Amza, Ministrul Armatei.

— Capii autorităților.

— Comandanții de unități.

— Ofițerii superiori.

M. S. Regele va fi salutat întâiu de către Directorul Ministerial apoi de către primar, care oferă pâine și sare.

Urmează raportul Comandantului, după care M. S. Regele trece în revistă Compania de onoare și apoi se prezintă capii autorităților.

Dela gară M. S. Regele în cortegiu, încadrat de 2 escadroane merge la Catedrală, unde se va oficia un serviciu divin.

Ora 11,15. Desfășurarea programului solemnității jubileului de 75 ani la Regimentul 1 Roșiori, care se compune din următoarele puncte:

1. Educație Fizică, sărituri, piramide.
2. Călăria Ofițerilor.
3. Voltije.
4. Călăria Reangajaților.
5. Tendem.
6. Capete și Inele.
7. Scrima călare.
8. Repriză de Cazaci.
9. Carussel.
10. Evoluție cu mitraliera.

Ora 11,30. Dejun oficial oferit de Primărie.

La acest dejun se va invita pe cât posibil și toți ofițerii Regimentului 1 Roșiori.

Ora 19. Plecarea trenului Regal din Arad.

Acelaș ceremonial ca la sosire.

În după amiaza zilei M. S. Regele va face vizite care se vor anunța la timp.

Eventualele producțiuni sportive ar interesa pe M. S. Regele (în orice caz programul nu va trece de o oră).

Începerea desfășurării programului va avea loc la ora 17,30.

ȚINUTA DIMINEAȚA:

Militari: Ceremonie, Cordoane.
Civili: Frac.

Religioase — Culturale.

Din neam în neam.

De curând m'am întors dela mistuni religioase, floute într'un sat, greu încercat de multe rele, de mare destrămarea sufletească. Sunt acolo multe feluri de boale și trușești și sufletești.

La slujba sf. lui Maslu au asistat mulțime de bolnavi, copii nevârșnici mai ales, uni slabi, tâmpiți, năuci, schiloci, orbi, muți, surzi. Inimă de peatră să fi fost și nu se putea să nu te îndușorezi de suferința lor și de durerea părinților nenorociți. Ce n'ar fi în stare să dea un tată pentru sănătatea copilului său, ori o mamă pentru tămăduirea ficel sale?!

Dar nu știu dacă acei părinți amărâți atât de răvnitori și dornici după un ajutor pe seama odraslelor lor, erau tot atât de conștienți, că în cele mai multe cazuri ei au transmis boala copiilor.

Sunt boli fizice și psihice, ce se moștensec, trec din generație în generație până distrug neamul. Constatările medicale pun pe părinți în fața unei grele răspunderi. Cine va îndrăzni să ia pe față, răspunderea pentru o generație bolnavă trușește sau sufletește; cine va lua asupra sa vaerul și blestemul unor urmași nevolasi, cari tângesc într-o viață întunecată, în nopți nedormite, în lacrimi și desnădejde! Și totuși sunt atâția inconștienți, cari nu-și dau seama.

Adevărat viața neamului se întemeiază pe viața familială, cu copii mulți. Dar nimeni n'are dreptul nici să se gândească a întemeia o căsnicie, până n'a privit cu ochii sufletului său peste șirul lung de urmași, cari vor binecuvânta sau vor blestema pe cel dela care își trag originea.

Ca tată ori mamă este o verigă din nesfârșitul lanț de înaintași și urmași în cari trăiește o părticică și din filioza ta. Acest gând te va înveseli, când știi că ei te vor binecuvânta și trebuie să te îngrozească când ai temerea că moștenirea ta va fi ca un blestem pe capul lor.

Și mai delicată e legătura din neam în neam prin moștenirea spirituală. Gândul, simțirea, credința, care ne-a animat, trece asupra generațiilor următoare, ca tot atâtea convingeri, orientări, îndrumări și dispoziții sufletești. Câți părinți au conștiința clară că vor trebui să dea seamă pentru tot ce transmit copiilor! Tot cuvântul rău și toată vorba nedreaptă continuă să distrugă, în lumea gândurilor copilărești și după ce părinții le-au uitat. Toată fapta rea lucrează cu puterea pildelor, îndemnând la imitare.

Părinții au dela Dumnezeu o mare mistuire: Să samene sămânța bună în ogorul generației tinere, ca astfel lumea și omenirea să se înalțe mereu în Dumnezeu. Câți nu samănă însă neghină, în loc de grâu curat!

Pentru cine privește sub acest unghiul moștenirea sufletească, viața familială capătă un înțeles nou, adânc, nobil și sfânt. Ceasul petrecut împreună de tată, de mamă și copii e ceasul de sfințenie a vieții, care trece peste prezent în veșnicie.

Acelaș este raportul ca între părinți și copii și între cel în vârstă și tineret. Cine ar îndrăzni să zică ca și Cain: „au doară păzitor sunt eu fratelui meu?” Da, tu ești păzitorul fra-

telui, a semenului tău, ori ești seducătorul, omorătorul lui! În deosebi ești păzitorul tineretului, ce joacă, cântă, sau lucrează în apropierea ta, cu ochii mereu țintă la tine, ca la omul matur a cărui pildă o va urma, a cărui vorbă o prinde, al cărui gest, atitudine de viață și de acțiune impresionează și lasă urme ne șterse.

Răspunderea pentru moștenirea lăsată urmașilor trece și în viața publică, în care intră generația tânără. Cum vor judeca urmașii, peste un veac, viața noastră de acum. Creștinismul nostru fără credință și morală laxă, destrăbălată ce se resfăță pe toate ulițele. Cine va răspunde pentru istoria zilelor mohorâte de acum, dacă nu cei cari în această vreme de criză și de tranziție, s'au făcut vinovați de slăbiciune, de lăncetare, de lipsă de caracter de nepăsare față cu strămtorarea credinței și cu destrămarea moralei.

Generațiile viitoare se vor ridica acuzându-ne de nevrednicie în ziua judecării, pentru moștenirea bolnavă, putredă, pe care le-am trecut-o din neam în neam, dacă nu ne vom reculege cu un ceas mai de grabă!

Insemnări

Săraca limbă românească!

S'a întâmplat. Indiferent unde și când Grădina de vară, muzică, verdeoasă și lume.

La o masă, 2 profesoare, un profesor, scriitorul acestor șire și un coleg. La o altă masă, trei domni români, — cu greutate în viața din trecut și de acum a orașului, — cu soțiile lor. Precizez, toți trei români. Și cu toate aceste aproape 2 ceasuri cât am stat acolo, am vorbit exclusiv ungurește. O dată, — dacă nu mă înșel — am auzit din gura lor și grai românesc. Dar ce românesc! Timpanele noastre obșnuite cu frumoasa limbă românească vorbită de generațiile ce sunt pe băncile școlii, sau eșite din școli dela unire încoace, protestau vehement contra cuvintelor românești, cu pronunțat accent hunc ce eșeau din găteliul acestor români.

Profesoarele, probabil nu de mult pe meleagurile noastre, s'au scandalizat de acest fapt. Noi, cari de ani în tregi asistăm la scene ca cea de mai sus, nu ne scandalizăm. Ne mulțumim ca să-le scuzăm oarecum purtarea sau să le-o explicăm, — cu toate că altceva ar trebui făcut.

Intr'adevăr, odată și odată trebuie explicată această manie a românilor arădani.

Eu cred, că românii, cari vorbesc ungurește vreau să creeze în jurul lor o atmosferă de aristocrație, de nobilime, spre a se deosebi de ceilalți, cu toate că toți își au originea în opincă.

Credința aceasta e falsă. În locul nimbului aristocratic, singuri și conștienți, se împrejmuiesc de ura și dușmănia celor de o seamă cu ei, cărora le rușine de ei, ca de niște ramuri putrede crescute pe un trunchi sănătos.

S. mic.

În chestiunea otrăvirilor prin neglijență a copiilor

Se impun măsuri energice de prevenire

Nu trece o lună, ba aproape nici măcar o săptămână fără ca serviciile spitalești, să nu înregistreze câte un accident provenit în urma intoxicațiilor cu o substanță toxică oarecare. Soda caustică (sodă de spălat) acidul sulfuric (apă tare), sublimatul corosiv etc. sunt substanțele cele mai adeseori utilizate de acei muritori, cari într'un moment de dezechilibru sufleteș încearcă să forțeze mâna naturii și să pună capăt prea vremelnicei lor existențe fizice. Întrucât păharul cu otravă din mâna sinucigașului este dirijat de voința sa proprie, — mai mult sau mai puțin conștientă, — orice măsură preventivă este și va fi fără efect, căci este imposibil a pătrunde cu anticipație gândurile cari frământă creierul și sufletul omenesc, iar pe de altă parte cel persecutat de ideea sinuciderii are la îndemână sa și la orice moment mi și mil de mijloace pentru a-și suprima viața, mijloace ce în mod normal servesc la îndeplinirea necesităților noastre zilnice.

Cu totul altfel se desfășoară însă chestiunea atunci când substanța otrăvitoare este ingerată în necunoștință de cauză, fie din neglijență proprie fie mai ales din neglijența celor din jur. Asemenea accidente nenorocite sunt destul de frecvente și se recrutează mai ales din lumea copiilor. Pozeștea este aproape aceeași în toate cazurile. Mama sau spălătoreasa uită vasul cu sodă sau apă tare pe un dulap, lavișă sau într'un colț a casei. Copilul mânat de curiozitate sau de foame, descoperă întâmplător un vas conținând otravă fatală (sodă de spălat, apă tare) și în credința că este un lichid delicios (lapte, sirop etc.) îl sorbe conținutul cu multă lăcomie. Dar otrava își face la moment efectul, și strigăte desperate răscolesc în gâtul celor din jur și fulgeră înima mamei. Este prea târziu însă, căci faptul s'a consumat, urmând zile de grea suferință fizică pentru copil, și consumatoare remușcări pentru mamă. Căci otrava în cele mai multe cazuri nu omorâ dintr'o dată, ci torturează bietul organism cu multiplele sale complicațiuni până ce îl epuizează complet. O neglijență în aparență neînsemnată, se plătește cu cel mai înalt preț, cu prețul unei vieți omenite. Și cu toate că accidentele semnalate ar trebui să servească ca „memento” pentru oricine, cazurile de intoxicațiuni prin substanțe caustice nu numai că nu rădesc ci din potrivă mi se par a se înmulți, din an în an.

Cari sunt oare cauzele acestei stări de lucruri atât de regretabile? Ele sunt multiple. Principala cauză pare a rezida în faptul, că mama nevolită să-și petreacă cea mai mare parte a zilei departe de familia sa, pentru ca muncind în fabrici sau la câmp să agonisească pâinea necesară familiei și lasă copiii fără supravegherea și controlul necesar. O altă cauză pare a fi indulgența organelor judiciare cari în majoritatea cazurilor renunță la urmărirea celor vinovați de neglijență sau dacă îi urmăresc

la sfârșit aduc un verdict de achitare. Comerțul liber și larg fără nici o restricțiune cu unele substanțe otrăvitoare cum este soda caustică contribuie iarăși în mare măsură la înmulțirea otrăvirilor. Dacă la toate acestea mai adăugăm, ignoranța care stăpânește pătura din jos a societății noastre, este de mirat cum de otrăviri nu au devenit până în prezent o adevărată plagă socială ca și tuberculoza sau sifilisul.

De și primejdia este mai redusă la plajle sociale numite, numărul victimelor căzute jertfă otrăvirilor, sunt totuși prea numeroase pentru a ne justifica încercarea de a le preveni în limita posibilităților. În acest scop credem că se impune o acțiune energetică și generală extinsă pe suprafața întreagă a țării. Măsurile acestea trebuie să vizeze în primul rând combaterea ignoranței. Ea se poate obține prin o largă publicitate ziaristică a tuturor cazurilor de otrăviri prin neglijență, cât și prin articole, afișe și conferințe periodice care să lămurească populația asupra pericolului substanțelor otrăvitoare utilizate în gospodărie. Se impune în același timp o reglementare a vânzării acestor substanțe. Substanțele otrăvitoare comercializate să nu se elibereze decât adulților și să b eticheta cu cap de mort, sau însoțite de instrucțiuni necesare pentru prevenirea accidentelor. Credem de asemenea că represiunile legale mai severe sunt în stare de a contribui și ele într-o măsură oarecare la reducerea otrăvirilor datorite neglijenței.

Dr. C. R.

M. S. Regele și un ziar românesc din Arad.

D-l M. Rusu directorul ziarului „Voința Poporului” a scos o ediție specială a ziarului său cu ocazia zilei de 8 Iunie, ziua restaurării, și a trimis M. S. Regelui Carol II. o colecțiune a ziarului cu articolele din 1929 scrise în sensul restaurării. Pentru acest fapt M. S. Regele a onorat, prin secretarul Său particular, ziarul „Voința Poporului” cu o scrisoare de mulțumire.

Gestul Majestății Sale ne arată că nimic nu scapă neobservat de înalta Sa atențiune, și orice faptă de bine cât de mică își capătă răsplătă.

Înalta Atențiune Regală arătată față de un reprezentant al presei românești de la granița țării, ne dă noi forțe de muncă și întărește încrederea nestăruțată a poporului în Regele Său.

Schimbul aurului pe cel mai ureat preț al zilei

Zinner, ceasornicar și bijutier,

Arad Str. Meșianu No. 1.

Repară ceasornice și bijuterii pe lângă o garanție de 2 ani.

Verighete de aur, bijuterii și diferite ceasornice, cu cele mai efine prețuri.

1—40.

Căsătoriile mixte.

În Arad s'au găsit funcționari români cari la recentul recensământ și-au declarat copii unguri. Faptul în sine este alături de grav, încât ne determină să stăruim asupra lui. Este mai presus de orice îndoială că inconștienții cari s'au prelat la această trădare a intereselor românești trebuie să călătească în rândul celor căsătoriți cu femei streine, căci mintea sănătoasă respinge dela sine orice altă posibilitate.

D-l Valda — mi se pare — a făcut odată, într'un interviu, apologia căsătoriilor mixte, care, spunea Domnia Sa, vor contribui cu o zi mai curând la romanizarea orașelor noastre înstrăinate. Recensământul a venit să spulbere cu toată brutalitatea aceste speranțe aurii. Căsătoriile mixte sunt un prilej primejdios de desnaționalizare chiar și între împrejurările actuale, când respirăm în toată libertatea aerul vieții românești.

Căsătoriile mixte nu sunt cazuri izolate la noi. Dacă ar fi să facem tabloul tuturor celor cari și-au legat viața de streine, am rămânea uluiți de dimensiunile formidabile ale acestui tablou. Și procesul nu s'a încheiat deodată cu întâmplarea visului nostru de veacuri. Dimpotrivă el bătute mai ales acum, ademenind chiar și pe frații veniți din vechiul regat.

Sunt extrem de rare cazurile când un străin ia în căsătorie o româncă. Dar, parecă e o pacoste, și aceste căsătorii sunt tot în desavanțul nostru, întrucât acele care se asimilează prin ele, de obicei nu e bărbatul. Majoritatea cazurilor o formează însă căsătoriile unde femeia e străină. Și acestea ne interesează mai ales.

De unde predilecția tinerilor noștri pentru streine? Iată o întrebare care ne duce foarte departe, la o proble-

mă cu mult mai gravă, care-și are rădăcinile în educația socială greșită pe care o dăm copiilor noștri încă de pe băncile școlii. Intelectualul român când intră în viață e un izolat care se abține dela orice manifestare socială românească, întrucât în viața lui de până acum nime nu s'a îngrijit de educația lui în acest senz. Sunt atât de singulare cazurile când un tânăr întrai proaspăt într-o funcțiune caută prilejul de a se introduce în familiile românești. El își trăiește viața sa de izolat, dela cafenea la restaurant, căutându-și distracțiile în cunoștințele de birou sau stradă și căzând ușor jertfă unei dactilografe sau fete de prăvălie, care prin șiretlicuri și avansări a știut să-l prindă în mrejele ei. Marea pacoste a căsătoriilor mixte e tocmai faptul, că prin ele intră în familiile românești de obicei fete din straturile de jos ale populației, cari în cercurile lor minoritare nu au nici o șansă de a se putea căpălui, lipsindu-le atât aportul moral cât și cel material. Firește, cel căzut în căpcană se desmetește repede din beția simțurilor care l-a adus aci. Viața familiară devine pentru dânsul o corvadă, căminul un azil de noapte. Să nu ne mirăm dacă în astfel de căsătorii stăpânul casei e mama care-și crește copilul cum vrea ea și, poate din dispreț față de soțul care o neglijează, îi declară la recensământ așa după cum îi dictează instinctul de rasă?

Remediul împotriva acestor stări de lucruri? Societatea românească ar putea contribui într-o largă măsură la combaterea răului, dacă ar isbui să atragă în cercurile ei tinerimea noastră și să o introducă în familiile românești. O grea problemă pentru orașul nostru, unde, în urma desbinărilor de tot felul, viața socială este aproape inexistentă

Sentința în procesul de spionaj

După o lună și jumătate de deliberări, Consiliul de Război, a dat verdictul în procesul vastei organizațiuni de spionaj, descoperită astă toamnă.

Și verdictul a fost aspru, așa cum trebuia să fie, pentruca exodul comunistilor să fie stăvilit prin pedepse cât mai severe. Condamnarea maiorului Grigore Verzarlu la maximumul de pedeapsă prevăzut în noua lege a spionajului, să servească de exemplu, acelor inconștienți români, cari ademeniți de putința unui trai îmbelșugat, cedează tentativelor sovietice. Tot exemplară e pedeapsa dată și celorlalți români, foști până în momentul arestării funcționari de stat, ca Dobrescu, Roșescu, Călinescu și Teodorescu. Dealtfel acești 4 și cu fostul maior Verzarlu sunt singurii români amestecați în această afacere. Dar examinând pomelnicul condamnaților nu vom găsi decât ruși și evrei. Nu sunt pentru lupta de rasă, dar toate numele acelea, ca Paul Solomon, Koșler Baruch, Rozenfeld Matus Silber Herbert, Kripper Moise, Lew Kotlér, Sara Faimbon etc. fac ca în sufletul fiecărui român care-și iubește țara, să incolțească ura pentru națiunile cari tind la nimicirea statului nostru, creat prin atâtea jertfe. Strănuiește amestecul inginerului francez André Prot, dela fabrica I. A. R. dar cunoscând abilitățile pe cari le-au utilizat Paul Solomon, Hugo Maunhofer (dispărut) și Frederick Klanda (Gustav Malta), nu ne mirăm pentru că metodele întrebuintate de ei, au fost învățate la școala de spionaj sovietic din Viena. Nu s'au dat îndărăt dela orice cheltuieli, dela orice fapte, pentruca să-și ajungă scopul. Binevenită e condamnarea cunoscutului agitator comunist, publicistul Aradi Victor. Trebuia palmuit acest individ abject,

care dela război încoace, tolerat de autorități și apărut în procesele de spionaj, de cunoscuți oameni politici români, își făcea de cap. Și Consiliul de Război i-a apreciat gradul de culpabilitate, condamnându-l la 15 ani muncă silnică. Cei alți indivizi obscuri, au fost condamnați după greșala comisă, dar suntem recunoscători Consiliului de Război, pentru pedepsele aplicate, dar mai ales nu putem să nu mai menționăm odată pedeapsa dată lui Verzarlu, maior activ în armată, element disolvant, provenit din armata austro-ungară.

Maurul și-a făcut datorla. Maurul poate să plece.

Nu, încă nu și-a făcut deplin. Se judecă încă procesul scandaloasei afaceri a soc. Ferro-chimica, afacere în care statul nostru a fost păgubit cu 18 miliarde (cetiți bine: optsprezece miliarde lei), prin neglijența sau intenția rău voitoare — justiția va stabili — a generalului Eug. Duceșcu, fost director superior al armamentului în timpul războiului, colonelii Soarec și Presbiterian, și Dr. chimist Rădulescu. În ce constă afacerea: Statul-respective ministerul armatei, avea contract cu soc. Ferro-Chimica, ca să-i livreze toate munițiile alterate. În urma proceselor verbale și referatelor actualilor acuzați, au fost predate soc. Ferro-Chimica nu numai munițiile alterate, dar și în bună stare, dela depozitul „Saturn“ din Buzău, și din depozitul Broșteni, cauzând pagube evaluate de experți la 18 miliarde. Suntem fermi convinși că pedeapsa va fi cât se poate de aspră, dată fiind situația socială a acuzaților. Infrânând și oprimând tot ce nu e românesc, ca vorbă și faptă, vom putea rezista încercărilor cari ne așteaptă și de acum înainte.

I. Milorlan.

Ce vrea Cicirul?

În „Aradi Közlöny“ din 7. crt. s'a publicat știrea, că o delegație de săteni din Cicir s'a prezentat d-lui prefect al județului, cerând un primar și consiliu comunal separat de al Măndrulocului. Inexat. Aceste sunt, însă autorul știrii habar nu are.

Cicirul vrea notariat independent, Cicirul, nu mai vrea să albe notariat comun cu Măndrulocul.

Unit vor întreba: Ce l-a determinat pe săteni la aceasta? Nu sunt mulțumiți cu starea de-acum? sau voiesc poate să mărească cheltuielile cu noua administrație.

Nu! Ceeace l-a determinat la acest pas, este în primul rând, budgetul comunei se întocmea aproape ca și al Măndrulocului, cu toate că necesitățile ei erau relativ mai mici, prin urmare cheltuieli mai reduse. Chestiune, care a produs multe neînțelegeri între consilieri și săteni. În al doilea rând, diferitele acte de administrație erau făcute fără nici o regulă. Nu se mai ținea cont că aceasta e com. Măndruloc și cellaltă Cicir, ci cu alte cuvinte se făceau „cum da Dumnezeu“.

Pentru aceasta cicirenii au întreprins acțiunea pentru crearea unui notariat aparte.

Nu știm dacă dorința le va fi îndeplinită, dar totuși în noua situație (dacă o vor ajunge-o), credem că administrația va fi făcută cu mai multă conștiinciozitate, luându-se în considerare numai interesele ei proprii, nu și ale Măndrulocului.

Nic. Bozgan

Serbările dela Pâncota.

Dumineca trecută au avut loc marile serbări hipice organizate de către stațiunea de remontă de la Somoșcheș și puse sub patronajul Camerei de Agricultură a județului Arad.

A participat un public foarte numeros în frunte cu d-nii gen. Bălașescu, comandantul Diviziei I de Cavalerie, gen. Vișoreanu, dr. Justin Marșeu, președintele Camerei de Agricultură, Dr. Cornel Luță primarul municipiului Arad, ing. N. Popescu directorul Camerei de Agricultură, gen. Al. Vlad, dr. Romulus Moga, chestorul poliției Arad, col. M. Manafu col. Petre Georgescu, col. Dafu, maior Săfircu, dr. Aurel Botiș, Al. Negură ziarist.

Au avut loc alergări de dresaj, alergări simple și speciale și curse de întrecere.

Aradul. an 1
Nr 21 din 11/1931 p. 9.

La cumpărăturile
d-voastră referiți-vă
la ziarul

„ARADUL“

Atențiune! Sandale cusute și pantofi împlețiți la comandă, din material de primă calitate, prețurile cele mai eflente, — la firma PASCU Str. Ioan Rusu Șirliu No. 8

Incadrări și compactorie

În atențiunea doamnelor, încadrarea gobelin-urilor sau a tablourilor, în rame ovale sau patrute, deasemeni modele pentru compactorie, cu prețurile cele mai eflente se pot procura la

N. MENRATH
ateier de compactorie și încadrarea
Tablouriilor

1-4

str. Brătianu No. 21.

Milaș Gavril

Unica croitorie română

cu haine gata, începând dela 800 lei, unde se poate comanda și după măsurile din cele mai fine stoffe engleze. Arad, Bv. Reg. Ferdinand Nr. 49. Vis-a-vis cu Mielu Negru. 1-10

Curățirea penelor cu 25 lei Kgr.

1-5

Str. Cercetașilor No. 4.

PARDESILE și HAINELE de PRIMĂVARĂ

N. 148 2-10

le vopsește și curățește

str. Brătianu No. 11 **KNAPP** str. Episcopul Radu 10
Întreprindere cu cele mai moderne instalații de gaz și electricitate.

CEASORNICE, obiecte de AUR și ARGINT puteți procura cu cele mai estime prețuri și cu cărticea „CONSUM“ la

Nr. 149 1-20

CSÁKY

ceasornicar
și bijutier,

Arad

peste drum de
biserica
LUTHERANĂ

ROMÂNIA
Judecătoria Rurală Nădlac
Județul Arad.

Nr. 57/1931.

PUBLIKAȚIUNE DE LICITAȚIUNE

Subsemnatul deleg. executor prin această publică în urma deciziei Nr. 647/1931, dat de Judecătoria Rurală Nădlac în favoarea lui Caba Lazăr din Nădlac repr. prin Dr. Cornel Luțai din Arad pentru încasarea creanței de 4515 lei cap. și acc. Se define termen de licitație pe ziua de 22 Iunie 1931 ora 3 p. m. în comuna Nădlac la casa Nr. 710 unde se vor vinde la licitație publică vacă bălțată de 6 ani, 1 iapă roibă de 10 ani, 1 trăsură cu osie de fier culoarea galbenă.

Toate aceste mobile s'au evaluat în suma de 17000 lei.

Nădlac la 11 Iunie 1931.

del. executor
impepat
Indescifrabil

Regatul România
Tribunalul Arad Corpul portărellor

Nr. G. 2208/1931.

PUBLIKAȚIUNE DE LICITAȚIE

În baza execuției de escontenare efectuate în ziua de 19 Ianuarie 1931 pe baza deciziei judecătorești Arad cu Nr. 30266/1930 obiectele sechestrate în procesul verbal de execuție Nr. G. 2208/1931 23 buc tablouri 1 vitrină, 1 fașie de covor, 1 radio complet, Masă, divan haine bărbătești și alte mobile și obiecte prețuite în suma totală 59.500 Lei cuprinsă în favoarea firmei Cassa Agricolă de Păstrare Arad Cenădana în Arad reprezentat prin Dr. Ioan Köpf și Dr. Stefan Issecutz advocați în Arad pentru suma de lei 15.000 capital interese de la 28 Octomvrie 1930 precum și spesele stabilite până în prezent, se vor vinde la licitație publică în Arad Piața Mihai Viteazul Nr. 2. în ziua de 1 Iul. 1931 ... la ora 9 conf art. legii LX § 107 și 108 al legii de exec.

Aceasta licitație se va ține și în favoarea lor Firma Derbi Janota Ioan, Schwartz Alexandru, Dr. Miron Iustin, Winternitz Eugen, Kohajda Iosif, Kleil Ioan, Firma Tunggram, Seidner Bernat și Fiul, Banca Victoria, Jellinek Francisc, Kramarovits Iosif, Carol Reich, Municipiul Arad, Putnoki Ioan și Brandesz David.

Arad, la 3 Iunie 1931.

Indescifrabil
șef. Portărel.

Regatul român.

No 2681/1931 c. f.

Judecătoria mixtă Arad secția c. f.

Extract din publicație de licitație.

În cauza de executare pornită de urmăritorul Cassa Agricolă de Păstrare Arad Cenădana Arad contra urmăriților Ardelean Gheorghe și soția născ. Murvai Roza la cererea urmăritoarei. Judecătoria ordonă.

Licitațiunea execuțională în baza art. 176 din legea LX din 1881 asupra 1/2 parte al imobilului înscris în c. f. a comunei Arad din circumscripția Judecătorești Arad No. prot. c. f. 1321 din Arad sub No. serial A. + 1 și No. top. 1730 care este casă în str. Crătora cu No. 6 pe lângă arătarea valoarei ca preț de strigare în suma de 15000 lei pe lângă susținerea dreptului de uzufruct viager a văd. lui Teodor Ardelean născ. Sida Bunlean de sub C. 10 pentru încasarea creanței de 12400 lei.

Licitațiunea se va ține în ziua de 4 Iunie Septemvrie anul 1931 ora 3 p. m. în loc. oficial al palatului justiției parter ușa No. 44.

Imobilul ce va fi licitat nu va fi vândut pe un preț mai mic de cât 75% din prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depună la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție în numerar sau în efecte de cauție socotite după cursul fixat în art. 42 legea LX 1881 sau să predea aceluiaș delegat chitanța constatând depunerea judecătorește prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (art. 147, 150, 170 legea LX 1881; art. 21 legea XL 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare este dator să întregască imediat garanția fixată conform procentului prețului de strigare la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit art. 25 XL 1908.

Arad la 25 Aprilie 1931.

Dir. c. f. ss Hohn Jud. ss Farkas
P. conformitate
Indescifrabil

PUBLIKAȚIE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul curator de masă, prin aceasta aduc la cunoștință că, în baza hotărârei consiliului falimentar, se va vinde prin licitație cu ofert închis averea falimentară a falitului Szántó Desideriu și anume aranjamentul pră-

vălii trecut în inventar sub poziția 1-7 evaluat la suma de Lei 2,350; diferite mobile trecute în inventar sub pozițiile 8-26 și evaluate la suma de Lei 59,500, precum și diferite creanțe sumă de Lei 33,450.

Invit amatorii cu ofertele închise, împreună cu 10% a valorii de sus, ce constituie cauțiune, să le înainteze subsemnatului până în ziua de 19 Iunie 1931 orele 18 d. m.

Obiectele din pozițiile 1-7 din inventar se pot cerea în Arad str. Minervel No. 9, iar cele de sub 8-26 în Arad str. Mocioni No. 18, ori când prin intervențiunea mea.

Cumpărătorul este obligat a achita prețul de vânzare-cumpărare în termen de 24 ore, împreună cu taxele legale, în numerar, termen socotit dela vânzare și în acelaș timp a prelua și transporta obiectele cumpărate contra plății de vânzare cumpărare.

Consiliul va decide asupra ofertelor în ședința ce se va ține în ziua de 20 Iunie 1931 orele 18 d. m. în biroul domnului avocat Dr. Krausz Iuliu din Arad Bulevardul General Dragalina No., rezervându-și consiliul dreptul de a respinge toate ofertele sosite sau a accepta ori care sau a dispune vânzarea obiectelor în alt mod.

Intrucât cumpărătorul nu ar satisface obligațiunile de sus, pe lângă pierderea cauțiunei, marfa se va vinde pe riscul pericolului cumpărătorului.

Nici curatorul, nici consiliul nu răspunde pentru calitatea, cantitatea și identitatea obiectelor, nici pentru bonitatea creanțelor.

Arad, la 12 Iunie 1931.

Dr. Ciumpila Petru
advocat, curator de masă
Arad Piața Luther 3.

Regatul Român.

Judecătoria Mixtă Arad secția c. f.

No. 3045/1931 c. f.

Extract din publicație de licitație.

În cauza de executare făcută de firma urmăritoare Cassa Agricolă de Păstrare Arad Cenădana S. A. Arad contra urmăritului Ioan Bulboacă.

Judecătoria a ordonat licitațiunea execuțională în ce privește imobilele situate în comuna Arad circumscripția Tribunalului Arad cuprinse în c. f. a comunei Arad No. prot. c. f. 8135 din Arad No. de ordine A + 1 serie 7469/3515 topogr. care este intravilan în Gai str. Faurilor Nr. 38-e cu suprafață de 346 st. pătr. cu prețul exclamațiunei de 20000 lei pentru încasarea creanței de 4.000 lei capital și accesorii 15 1/2% dela 1 Dec. 1929

Licitațiunea se va ține în ziua de 5 Iunie Septemvrie anul 1931 ora 3 p. m. în loc. oficial palatului justiției parter ușa Nr. 44.

Imobilul ce va fi licitat nu va fi vândut pe un preț mai mic de cât 75% din prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție, în numerar sau în efecte de cauție socotite după cursul fixat în art. 42 legea LX 1881, sau să predea aceluiaș delegat chitanța constatând depunerea, judecătorește prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (art. 147, 150, 170 LX 1881 art. 21 legea XL 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult cel care a oferit pentru imobil un preț mai

urcat de cât cel de strigare este dator să întregască imediat garanția fixată conform procentului prețului de strigare — la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit (art. 25 XLI 1908) Arad la 26 Aprilie 1931.

Dir. c. f. ss. Papp

Judecător ss. Farkas

P. conformitate, exp.

Indescifrabil

Judecătoria Arad secția cf.
No. 1881 | 1931.

PUBLIKAȚIUNE DE LICITAȚIE și condițiunile de licitație.

În cauza de executare pornită de urmăritorul Dr. Ioan Petrița contra urmăritului, la cererea urmăritorului. Judecătoria ordonă.

Licitațiunea execuțională, în baza art. 144, 145, 146 și 147 din legea LX din 1881 asupra imobilului urmăritului înscris în c. f. a comunei Curtici circumscripția Tribunalului Arad No. prot. c. f. 1645 din Curtici A + 1, 4, 5 serie 1870/b. 2287/b. și 489/b topografici care este 12000 stp. agru în postata I Ugor, 16000 stp. agru în postata „Loheres“ și 20000 stp. intravilan în prețul strigării de 15.000 Lei, fără atingerea dreptului de uzufruct viager intabulat sub C. 10, pentru încasarea creanței de 1960 Lei capital interese de 12 1/2 % dela 1 Iulie 1930 și spese de proces și de executare de 935 fixate până acum, spese 450 Lei xate acum pentru cererea de licitațiune.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii pe ziua de 3 Iulie 1931 ora 3 p. m. în casa comunală a comunei Curtici.

În baza art. 150 legea LX din 1881 condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilul supus la licitație nu poate fi vândut cu preț mai mic de 75 % din prețul strigării (art. 26 XLI 1908).

2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc, drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar și să semneze condițiunile de licitație (art. 146, 150, legea LX, din 1881 art. 2 XLI 1908).

3. Fiscu (erariul statului, precum și asociația regnicolară a institutelor de credit fonciar și creditorii ipotecari nu este datori să depună garanție în calitate de licitanți. La licitațiunea imobilului grevat cu drept de ipotecă în favoarea lor, nu sunt datoare decât garanția societății anonime însoțite cu reședința în țară, îndreptățite prin art. 10 legea XXX 1881 să emită scrisorile fonciare scutite de dare, precum și însoțirea centrală de credit fondată în baza legii XXIII din 1898.

În cazul când licitantul, în baza legii, pierde garanția, licitantul scutit de darea garanției este dator să depoziteze judecătorește suma corespunzătoare garanției în termen de 8 zile dela primirea somațiunii secțiunii (art. 21 XLI 1908; art. 15 XV 1911).

4. Dacă nimeni nu oferă mai mult cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș proces de prețului oferit.

Data în Arad la 18 Iunie 1931.

Judecător Farcaș ss.

UNIVERSAL-AUTO

BELA HERZFELD

ACUMA

PIAȚA AVRAM IANCU 4.

colțul Strada Bucur

Binevoii a anunța în interesul Dv. propriu, cât mai curând
stărpirea ploșnițelor și curățirea parchetei la

LOVAS, ARAD,
strada
Oituz 111

N. Iorga

O viață de muncă și jertfă.

La 18 Iunie a. c. s'au împlinit 60 de ani, de când s'a născut în Botoșani acela care avea să fie cea mai reprezentativă personalitate din veacul nostru a neamului românesc: prof. Nicolae Iorga. O viață bogată în realități, în suflet generos răsândit în jertfă. Dela vârsta de 23 ani când a ajuns profesor universitar, viața lui N. Iorga a fost impletită cu a neamului din care făcea parte și care se ridicase. N'a fost eveniment, nu a fost oare mai de seamă în mișcarea culturală și politică a acestui popor la care el să nu fi avut o mare parte activă. A pornit astfel lupta pentru dreptul limbii românești împotriva franțuzismului snob al așa zisei clase culte; în cadrul ei cu seamă al Ligii Culturale desfășurată cea vijelioasă propagandă pentru Ardealul pe atunci, în robia Ungurilor. La ocazia lui delă Văleni se întâlneau și se puteau cunoaște mai bine frații veniți din Ardealul aprinselor maghiare, din Bucovina sistematic desnaționalizată de Austriaci, sau din Basarabia robită sub cnutul rusesc. În viața lui N. Iorga jalea și durerea celor în robie a găsit o răsunătoare și profundă rezonanță. Într-o zi și gazeta lui, oprite la Văleni de Unguri, pătrudeau to-

tuși în cetatea Ardealului ca să aducă încredere, înviore și speranță în biruința dreptății noastre.

În clipele de descurajare delă Iași, prin Neamul Românesc, N. Iorga n'a încetat o clipă să fie proorocul izbândei finale și să anime energiile. Citească cineva volumele Notelor zilnice din vremea războiului sau Memoriile recente apărute pentru ca să vadă răsăditul adânc pe care l-au avut în sufletul Apostolului delă Văleni războiul și durerile Neamului.

Astăzi profesorul N. Iorga este chemat la un post de mare răspundere. Pe umerii lui atârână greutatea ceasului greu de față. O răspundere mare, istorică. România aceasta mărită, realizată în mare măsură și prin sufletul lui adus în opera de pregătire morală a Unirii se gesește într'un impas economic. Fie ca străduințele lui N. Iorga pentru ridicarea economiei și sufletească a acestei țări să fie încununate de cel mai deplin succes. Noi grupăm în jurul acestei gazete ce luptă pentru idealul de înfrățire românească, îi adresăm d-lui profesor N. Iorga, cu ocazia împlinirii a 60 de ani, urările noastre călduroase: Mulți ani încă de viață rodnică!

Și, în cele începute, — izbândă!

Ed. I. Găvănescu.

Voi ne doriți o țară....

M. S. R. Carol II a.

Voi ne doriți o țară, restrânsă într'un colț
Râzînd să saturați satanica chemare!...
Voi ne doriți o țară, rece și pustie
O țară fără munți, o țară fără soare...

Voi ne doriți o țară robită pe vecie
Ca să furați sudoarea, atîtor mil de frunzi!...
Voi ne doriți o țară, cum nu e altă'n lume
Cu apele mai turburi, codri mai cărunți...

Voi ne doriți o țară, de lanț încătușată,
Ca să scuipați cu ură'n sfînta noastră gile!...
Voi ne doriți o țară, de libertăți lipsită:
Țară oropsită de clacă și robie!..

Voi ne doriți să fim, o țară suferindă,
Ca mila s'o cerșim, la pragul mîlei voastre!...
Dar vă'nșelați noroade, că cerșitori n'om fi,
Atît cât soare o fi, pe plaiurile noastre!..

Arad, 18 VI 1931

Sublocotenent, Popescu P. Olt.

120 | 931

România

Portărelul Judecătoriei Șiria.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE

La baza execuției de escontentare în ziua de 10 Ianuarie 1931 la baza deciziei Judecătoriei Arad No. 31.696 | 1930 obiecte sechestrate în procesul verbal de execuție G. 120 | 1931 și anume: 2 epe, un mînz, una căruță, 6 porci, un tonier, o canapea, un șezlon etc. Valoarea în suma de lei 41.000 cuprinsă în favorul Banca Aradană reprezentată prin Dr. Aurel Rălcu avocat

din Arad, contra Ecaterina Herețiu și St. Mircea Herețiu pentru suma de Lei 30.000 capital Interese de 15% delă 18 Noemvrie 1930 precum și speșele stabilite până în prezent se vor vinde la licitație publică în Convînsinț Nr. 730 în ziua de 26 Iunie 1931 la ora 12 a. m. conf. art. de lege IX. Ș-ulul 107 și 108 din anul 1881. al legii exec.

Aceasta licitație se va ține și în favorul tuturor creditorilor ce au sechestrat aceste obiecte.

Șiria, la 26 Mai 1931.

D. Antonescu
Sef portărel

O mentalitate nenorocită.

Cine sapă prăpastia între frați.

Asociațiunea „Infrățirea”, născută dintr'un spirit înalt de armonizare și consolidare a vieții sufletești a poporului român, printr'o conviețuire de înțelegere și frățietate a fiilor aceluiaș neam, a spus chiar din prima zi a apariției organului său de publicitate „Aradul” că-și va spune cuvântul „răspicat” fără a căuta la față sau alte interese decât ale scopului pentru care a luat ființă.

După cum arată însăși numele acestei asociațiuni, răul contra căruia trebuie dusă lupta este „desbinarea dintre frați”.

Este cunoscut tuturor că această desbinare se datorește unei „mentalități nenorocite” de a împărți și „considera” pe oameni după regiunile unde bunul Dumnezeu a hotărât ca ei să vază lumina zilei.

Cele două tabere.

În ori și ce localitate te duci și se vorbește de „ai noștri” și „cel veniți din alte părți.” Omul simplu — ca țiganul — este obișnuit să laude tot ce-l aparține: ce este al lui este bun, tot ce nu este al lui este rău. Această concepție nu observă nici măcar aceea că dacă vrei să te ridici pe tine nu trebuie să distrugi totul din altul, căci dacă toți ceilalți sunt idioți, înțelepciunea ta nu poate fi prea mare, dacă toți sunt orbi, tu te consideri chiar fiind, împărat. Adevărata valoare se evidențiază în mijlocul altor valori. Dacă tu ești mai luminat între cel luminat, mai bun între cel bun, cinstit într'o viațierie bogată, atunci tu ești o valoare. Toate acestea însă se ignoră și totul rămîne numai la cuvintele „noi” și „voi”.

O stare de armistițiu.

În această luptă dintre „noi” și „voi” armistițiul intervine numai atunci când cel din tabăra „externiștilor”, „voi” se unesc în cor cu cel din tabăra „noi” și aruncă tot felul de injurii asupra lor înșile. Acest fapt satisface îngâmfarea goală a celor goi din toate timpurile și toate locurile și mulțumește o victorie înșelătoare.

Când apare lupta?

Totuș acest armistițiu nu durează mult, deoarece se ivesc tot felul de motive pentru a-l rupe. Las la o parte pe toate celelalte și amintesc că ar-

mistițiu se rupe în special atunci când se schimbă guvernul și parlamentul țării, pentru că atunci este momentul când cei inferiori doresc să dea lovitură.

Cine sapă prăpastia dintre frați?

Iată o întrebare foarte ușor de răspuns în zilele noastre: politica, sau și mai precis politicianii dintr'o zi, și astia sunt cei mai periculoși indivizi pentru unitatea sufletească a neamului. Ei se cred în măsură a dicta totul, chiar și crearea de cuvinte. Ați auzit până acum vorbindu-se de „regățeni” și „ardeleni”? Ei bine, acum politicianii de o zi au născocit un alt cuvânt: „autohton”, „bășinaș”. Adică nu regiunea contează (Ardealul Banatul, Moldova etc.) ci satul, orașul unde te-ai născut. Poate nu s'a știut până acum de această nouă mentalitate în baza căreia orașul nostru este împărțit în bășinași sau autohtoni și „veniți”, primul fiind cel savant cel cu drepturi, ultimul cel prost și fără drepturi. Să nu se creadă că aceasta este vre-o invenție a noastră ci s'a găsit expresia în potențialele zilei. În Arad sunt acum puși în acelaș oală Bihoreni, Sibieni, Munteni, Olteni etc., oală ce este trasă delă foc și înlocuită cu oală „bășinașilor” a celor născuți în Pârnea, Șega, Gal, Măcălaș, etc.

Nu ești om dacă nu faci parte din această oală.

Din această cauză s'a reînceput o luptă aprigă și distrugătoare între locuitorii români ai Aradului, și nu s'a început de jos ci de sus. Contra acestora avem o datorie sfîntă de a lupta cu toată energia, nu pentru a obține avantajul pentru unul sau pentru alții ci pentru înfrățirea sfîntă dintre noi, dînd fiecăruia aceea ce i se cuvine după adevărata sa valoare. De o cam dată ne mulțumim să semnalăm cele de mai sus, iar în viitor vom cita cazurile concrete și vom da numele și postul cel ocupă acela cari învrăjbesc pe frați pentru ca opinia publică să-l cunoască și aprecieze după cuviință și pentru a produce reacțiunea celor buni, căci suntem convinși că mai există mulți dintre cei buni dar păcat că sunt prea timizi.

☐ Conflictul dintre guvernul fascist și Vatican nu a fost aplanat încă. Deocamdată ambele părți au făcut încă declarațiuni, că avea într'adevăr intenția sinceră de a se se împăca. Se crede: că diferendul va fi aplanat până la 21 Iunie, ziua aniversării morții sfîntului Anton de Padua, zi în care autoritățile bisericești și cele civile doresc să fie alături.

☐ Preoții din Diecezele Arad și Caransebeș nu au primit anul acesta încă salarii. Preoții ortodocși români din Diecezele Arad și Caransebeș se plîng că anul acesta nu au primit încă nici un salariu. Ultimul lor salariu care l-au primit a fost pe luna Decembrie 1930. Autoritățile în drept au uitat de preoțimea noastră?

☐ Alegere de preot Duminecă, 14 Iunie c. a avut loc alegerea de preot în com. Șilindia județul Arad. A fost ales domnul Aurel Călinescu cu 81 voturi față de N. Bînciclu care a obținut 60 voturi.

Felicitările noastre!

☐ Întrerupere de curent. Uzina Electrică face cunoscut, că în ziua de Duminecă 21 Iunie a. c. trebuind a face reparațiuni la rețeaua de înaltă tensiune va întrerupe furnizarea curentului electric:

Între orele 7—12 a. m. în Bvdul Dragălina, Calea Banatului, Str. Meștanu, Str. Eminescu, Str. V. Stroescu, Calea Șaguna, Malul Mureșului și împrejurimi.

Cu toată stima,
Soc. An. de Electricitate Arad.

a deschis „REFORMHOUSE”

RESTAURANT VEGETARIAN, fără carne și alcool
Alimentație igienică, bogată în vitamine și săruri nutritive, dietă pentru bolnavi.

Strada ALEXANDRI Nr. 1.

Pentru d-l Primar al Oraşului Arad.

Nu am voit să dăm crezare nici unui svon eespre capacitatea sau incapacitatea actualului primar al municipiului Arad. L'am respectat ca pe un semen de omenie care nu şi-a făcut nici bine nici rău.

Totuş nu putem merge la infinit cu această indiferenţă mai ales când d-l primar nu este indiferent faţă de cetăţenii săi. D-l primar al Aradului vrea şi caută pe toate căile să credem că el ar fi un ce unic în viaţa noastră, o persoană mistică cu o misiune cerească menită a lăsa în urmă-i adevărate mituri.

Ce o fi crezând d-l primar despre sine şi despre faptele sale gospodăreşti, îl priveşte, noi însă ne simţim datorii a arăta ce ar putea face d-l primar, dar nu vrea, şi aici îl învinuim şi-l facem răspunzător direct.

D-l Primar al oraşului nostru vrea cu orice preţ să ne suprimă. Este un atentator la viaţa noastră a tuturor, când permite ca în căldurile acestea să se continue cărarea borhotului împuşi de la fabrica de zahăr prin mijlocul oraşului. Zilele acestea o căruţă

de acestea a staţionat în Str. Unirii colţ cu Eminescu. Căruţaşul s'a dus să bea o ţulcă. Sub căruţa s'a făcut în câteva minute o baltă de zeamă puturoasă ce a început să curgă apoi dealungul străzii. Nu exagerăm absolut de loc când spunem acestea; putoarea sufoca căci era o putoare ce exala dintr-o materie în putrefacţie.

A permite asemenea lucruri în timpul unor călduri insuportabile într'un oraş este direct atentat la viaţa publică.

Iată de ce nu ne impresionează laudele şi autocriticile d-lui primar. Noi vedem realitatea, trista realitate; vedem aceea ce s'ar putea face, dar nu se înfăptueşte. Ori câtă pudră şi fard se va depune pe faţa cuiva, dacă acea persoană are o bubă incurabilă pe faţa ei, persoana este sigură. Lucrurile mici puse la locul lor dau frumuseţea unei gospodării. Ce folos, d-le Primar, că ne ducem odată pe an la gară pe bulevardul d-voastră, dar trăim toată ziua în putoarea fabricii de zahăr? Este nasul D-voastră aşa de insensibil? Sau care-i cauza de nu luaţi nici-o măsură? S'auzim!

Primăria protejează presa minoritară.

Am primit la ziar deciziunea Primăriei Arad No. 16687/1931. Prin această deciziune, se revine asupra unei decizii anterioare, în baza căreia se pusese la dispoziţia fiecărui ziar un bilet gratuit la băile „Neptun”. Noua decizie a Primăriei spune, că se vor elibera bilete „de intrare gratuită la băile Neptun tuturor ziariştilor de carieră, care au numai această ocupaţiune şi se susţin din plata primită de la Administraţia ziarului.

Deci protejarea, în mod cinic, a ziariştilor minoritari. De ce? pentru că din îndurarea autorităţilor româneşti şi a publicului românesc, care sprijinesc cu dragă inimă presa minoritară, în Arad nu poate trăi un cotidian românesc, în schimb trăiesc 5 ziare minoritare.

Noi, cei răspândiţi pe la ziarele săptămânale nu suntem profesionişti, nu trăim din gazetărie, pentru că un ziar săptămânal nu are atâta venit

incât să-şi poată plăti astfel personalul, încât să poată trăi din acest venit. Daţi posibilităţi de existenţă unui ziar zilnic românesc şi atunci vor fi şi în Arad ziarişti români profesionişti.

Până atunci Domnule Primar, dvs. — român — care vă simţiţi mândri de balele laudaroase scrise din limbă în limba celor ce odată frigeau carnea sub şeaua calului, în schimbul injuriilor ce Vă adresează ziarişti români — neprofesionişti — acordaţi-le — înaintea căderii ce vi-o profetizează ziarele maghiare — aceleaşi drepturi ca şi celor dela fiţulele ludeo-maghiare. Căci e o nedreptate ca atunci când ziarele româneşti se luptă cu greutate încomenzurabile, numai gazetele minoritare să beneficieze de sprijinul autorităţilor româneşti.

Sau poate aceste autorităţi nu vreau să vadă ziare româneşti? Să ne-o spună deschis, ca să o ştim şi noi. Altfel ajungem în paradoxala situaţie ca noi românii să fim minoritari în ţara românească. **potcoavă**

Apariţia lui neaşteptată produse panică. Teologii fugiră în bănci, înghesuindu-se şi slbindu-se cu coatele. Cineva isbi pe măgar cu piciorul la părţile posterioare, măgarul căzu cu nasul în în poarta Ierusalimului Christos sbură peste tablă, iar poarta Ierusalimului cu măgarul se prăbuşiră peste bleiul portar, care fusese Voicu. Totuşi reuşiră să se tupileze toţi în bănci şi rămase în faţa profesorului numai portarul.

— Ce-i aici, obrasnicilor, ce-i aici? se răstă profesorul.

Voicu ridicându-se încet de jos, se ţinea cu mâna de părţile suferinde din pricina loviturii de tablă şi şchiopătând, răspunse în modul cel mai natural posibil:

— Intrarea lui Christos în Ierusalim, domnule profesor.

Când ştirici şi află profesorul toată povestea, scoase afară dela oară, în chip de pedeapsă, pe cei vinovaţi. Aceştia bucuşii de pedeapsă se duseră la locul obicinuit şi îşi răsucliră câte o ţigară, pe care o sorbeau cu multă pasiune. Voicu fiindcă îl durea piciorul lovit de Tablă, se urcă pe apeduct şi începu să fredoneze un cântec.

Directorul liceului, venea din oraş

şi auzind răsete pe sălile seminarului se apropiă tiptil spre grupul celor desmoşteniţi la ora de biblie. Teologii îl observară şi dispărură neobservaţi după un colţ. Voicu, foarte confundat în gândurile lui, nu observă nimic şi continuă să fredoneze destul de tălşor.

— Bate'l doamne pe popa, Că mi-a conănit mândra. Nu ştiu ce canon i-a dat, Că nu stă la sărutat.

— Hum, hum... făcu directorul — care-l ticălosul şi nemernicul şi obraznicul?

Apoi recunoscându-şi paserea, isbucni:

— Mata? Mata, porc de câine, cânti asemenea spurcăclui, în locul acesta sfinţit?

Deastădată nici chiar îndelung răbdarea directorului, om care în afară de severitatea lui avea o inimă de aur, nu mai putea tolera blasfemia. Dar chestiunea supusă hotărârii preasfinţitului episcop Gherontie adormi întru bunătaţea de multe şi de mulţi iertătoare a vlădicului, care nădăjduia încă într-o îndreptare a fiului rătăcit.

Fiul rătăcit avu însă şi alte prilejuri să mai rătăcească.

În curând avură loc mari serbări

Ar fi bine dacă...

...Toate ceasornicele publice ar merge la fel!..

...Dr. Iulu Ponderosu s'ar trata contra vagabondajului cronic cu manifestaţiuni acute, care l-a apucat în ultimul timp!..

...Pitticii n'ar suferi de grandomanie!..

...Primăria ar desfiinţa şandraman intitulată pompos băile „Neptun”...

...Cinematografele de vară ar fi păstrate pentru iarna viitoare!..

...Dr. Ponderosu ar fi mai ponderat, când aşteaptă în Bucureşti în faţa ministerului instrucţiunii şi nu s'ar speria şi de un Ford-Köcsi, provocând ilaritate, — ca de obicei!..

sym.

Pošta redacţiei.

Dabu Iosif — Radna — Acceptat. De deplasări nu este nevoie.

Gh. Poliş. — Acceptat. Dar în afară de cheltuielile de poştă nu plătim nimic.

Dumitru Ionescu, Şiria. — Nici o formalitate. Rambursăm numai cheltuielile de poştă. — Vezi şi mai jos.

Ionel Grosu — Dobra şi Simion Onu Ardelean — Comlăuş — Ocasional treceţi pe la Administraţia ziarului nostru, fiind vorba şi de achiziţionări de abonamente.

Pentru corespondenţi. Corespondenţele vor fi scurte, scrise legibil pe o singură parte a hârtiei. Faptele relatate să fie precise, pentru că răspundeţi pentru ele. Redacţia îşi rezervă dreptul de a refuza materialul primit, conform spiritului ziarului. Se va acorda o deosebită importanţă evenimentelor culturale şi stării spirituale a populaţiei.

La cumpărăturile d-voastră referiţi-vă

la ziarul

ARADUL

Cele mai eftine verighete de aur ceasuri, bijuterii, şi ochelari le cumpăraţi la

REINER IOSIF

ceasornicar şi bijutier

ARAD, str. PIRICI 3. În dosul Teatrului.

No. 108 3—24.

Divizia I Cavalerie, Arad-Cel

No. 10543 din 18 VI 1931.

PUBLICAŢIUNE

În ziua de 10 Iulie 1931, Comandamentul acestei Divizii citeşte publică ptr. vânzarea prin învoială a următoarelor deşeuri venite dela efectele reformate:

3483 kgr. pânză, 5531 kgr. 3558 kgr. bocanci, 380 kgr. 270 kgr. tricotaj de lână, 186 tricotaj de bumbac, 115 kgr. 250 kgr. păsă şi 460 kgr. căne

Cei interesaţi se vor prezenta data arătată mai sus, cu ofertele şi închise.

Garanţia este de 5%, din preţul şi se va depune odată cu oferta.

Căutul de sarcini se poate vedea Servic. Intend. Diviziei, în ora de lucru, dela ora 11—12.

2

umbrele prim

cu preţul unel — atâta timp c

vânzarea cu preţuri sen

ţional de eftine

Umbrele salvate dela

le vindem cu preţ acce

Marfa noastră este fârd

şi de cea mai bună cal

TRANSILVAN

casă de umbrele

(Palatul Fischer Elitz)

Angajăm înouri şi reparaţiuni

Mobile.

Sufragerie, dormitor, bucătărie ieftin la Tâmplarul Mihale Arad, Piaţa Gen. Cernat (Pia Nr. 5.

rul de teatru şi deputatul cel rat, unde ţinu să dovedească din alte puncte de vedere era dela Dumnezeu cu deruri actor Ben în rând cu toţi beţivil şi sparse oglinzi şi candelabre laşi zel pe care îl anticipa de

Hotărârea fusese luată. Avea treacă granita, pachetat într-o costume, deodată cu trupa terminase turneul prin Ardeal hotărâre luată între pahare zilei. Dar Voicu crezu în ea cu dînsul Crezu aşa de mult, că se de pe acuma în România, liber soim, aşa de liber, că la clasur colegii lui ascultau sfânta biserică, iar el ieşea dela biserică prelungit până la oara opt ajuns în stradă îşi ridică p strigă cu multă aprindere:

— Trăiască România!

Se repezi apoi la o fetişcă vârstă lui, care trecea gâtul, şcoală cu un ghiozdan subţil confundându-o probabil cu o îmbrăţişă în plină stradă. să intervină trecătorii să salte fetişcana cu obraji împurplate plăcere timidă. Chestiunea urechile directorului seminarului în aceeaşi zi şi fie că, direc gândea, că purtarea teologului tea atrage ocară la adresa fîle că se umpluse prea mult ful lui Voicu, ceru episcopului pătarea teologului din seminar (Va urma).

Cronica medicală.

Organizația sanitară a școalelor.

(Continuare).

Colectivitatea școlară,

Orice altă aglomerație de oameni și îndeosebi de copii, așa și activitatea școlară are caracteristici fundamentale, o accentuată dispoziție la contagiune. Factorul determinant al unei contagiuni, este izvorul contagiunii adecvate sursa dela care este microbul. La congresul de igienă, ținut acum recent la Stockholm, s-a arătat următorul caz cât se poate demonstrativ pentru lupta de prevenire a unei infecțiuni, în mediul școlar. La elevii unei clase dela o școală oarecare, s'a făcut la începutul anului școlar proba cu tuberculină (la lui Pirquet) pentru a se vedea câți dintre elevi sunt infectați cu bacilul tuberculozei și câți îndemni de aceasta infecțiune. La efectuata a fost pozitivă în procent de 40 la sută. Intre acești elevi a fost întâmplător și unul tuberculoz deshidratat, care scăpând de medicul examinator, a urmat mai departe cursurile împreună cu ceilalți săi. Ori după șase luni s'a făcut din nou proba cu tuberculină la aceiași elevi, ea a devenit pozitivă la toți fără nici o excepție, ceea ce înseamnă că a fost suficient un singur caz de 6 luni pentru ca elevii unei clase să se infecteze. Așadar, nevoită a-și petrece o parte a anului în tovărășia unui singur tuberculoz deshidratat, să fie cu toții infectați de bacilul tuberculozei.

Contagiunile școlare nu sunt limitate numai exclusiv de factorii igienici, ci și de condițiile de viață și sanitare ale mediului școlar. Astfel, de exemplu, un edificiu școlar igrasios, cu lumină insuficientă, va favoriza propagarea tuberculozei chiar și atunci când întreținut într-o curățenie din cele mai bune, deoarece umiditatea și lipsa de lumină exercită o influență dăunătoare asupra organismului omenesc. Într-o clasă supra populată și rău ventilată, sunt aceleași efecte dezastruoase. Dacă beut recoltată din fântâni primate, în cari murdăria de tot soiul

se poate infiltra cu ușurință, poate să provoace o epidemie întinsă de febră tifoidă sau dizenterie. Lipsa unei instalațiuni de baie, facilitează propagarea afecțiunilor parazitare ale pielii cum este de ex. răia. Acum câțiva ani am avut ocazia să observ și să combat o adevărată epidemie de răie, ce se năpustise cu furie, asupra elevilor unei școli secundare din localitate și căreia îi lipsește încă și astăzi instalația de baie necesară. Igiena dormitoarelor din internate are de asemenea o importanță covârșitoare. Dormitoarele insuficiente ca cubaj pentru numărul elevilor internelor ce ele adăpostesc, cu lingerie schimbată din lună în lună, sau din trimestru în trimestru, au un efect detestabil asupra organismului în plină dezvoltare. Tot așa e hrana neîndestulătoare atât calitativ cât și cantitativ va scădea mult capacitatea de muncă a copiilor, reducându-le în același timp și forța de rezistență față de infecțiuni. Tacămurile pot fi și ele propagatoare de microbi. Cu câțiva ani în urmă un inimos coleg din localitate însărcinat cu controlul școlilor a asistat la masa internelor unei școli secundare. Și acest brav coleg a fost nevoit să constate cu o adevărată stupefacție, cum tacămurile erau folosite într-un spirit de comunism supralicitat. Și anume elevii așezați în două rânduri unii în poziție șezândă, iar alții la spatele acestora în picioare, consumau alimentele comestibile din farfurii comune, iar pentru economie de timp și material își treceau periodic lingurile de la unul la altul observând probabil regulile igienice din vremurile preistorice. De nu a-și fi fost convins de seriozitatea colegului meu, a-și fi inclinat să cred că scena descrisă ar fi numai fructul unei halucinațiuni. Dar nu; ea trebuie să fie fost adevărată căci de atunci am avut mai multe ocazii să mă izbesc personal de unele principii de igienă. Nu le voi înșira aici pentru a nu atinge susceptibilitatea unui corp select cum este corpul profesoral, alcătuit în marea lui majoritate din

Primarul urbei Arad

Dr. Cornel Luțai.

L-am văzut la o masă, la Kanya, abătut. Citeam în ochii lui mustarea adresată unei alte mese, la care vorbeau gălăgioși câțiva ziariști. Mă găsisem întâmplător și eu aci. Surprins să-l văd pe dl. Luțai la bere, fiindcă-l știam prea ocupat totdeauna ca să-l permită distracția unei clipe de des-cindere, îl spionam discret, ca să-l cîntesc în suflet. Un semn de amărăciune îi brăzda fața. Schimbările politice nu l-au cruțat de pălămăși și nedrepte atacuri. Insinuații perfide au reușit să-l creeze o atmosferă neprietenică și vulgulară, acest animal anonim cu mil de capete, a uitat într-o clipă toată truda pusă de primarul Aradului în slujba intereselor urbei.

Recunosc de a fi făcut și eu muștrări, indirecte, primarului. Căci era ales prin contribuția unui înalt elan de forțe izolate de orice amestec politic și par'că ași fi așteptat din partea domnului Luțai să sprijine cu bani grei din casa orașului o anumită instituție. L-am imputat-o odată, în biserică. Ba, câteodată, ne-am repezit — nu fără oarecare malițiozitate — în „buruienile” domnului Luțai, chiar în coloanele acestor ziare. Ceea ce nu înseamnă, că amănuntul neînsemnat ar putea să ne orbească spiritul de obiectivitate. Un simț de dreptate, ne dictează astăzi, să recunoaștem domnului Luțai meritele pe cari nici o patimă nu i-le poate contesta.

În trecere prin Arad, un înalt personaj, mi-a exprimat surpriza deosebit de plăcută regăsind Aradul, după ce nu-l mai văzuse câțiva ani, occidentalizat în chip neașteptat. Pe urmașii săi cu ghete, păpuși și măști, cari pogorau aspectul orașului la un bălciu oriental, se înșirau astăzi parcuri bine îngrijite, cari răcoresc în elemente destolice dotate și înzestrate cu o vastă cultură, și în același timp nu vreau nici să clătin încrederea publicului în unele din instituțiile noastre școlare, cari merită o soartă mai bună de cât aceea pe care i-au creat-o conducătorii săi de până acum.

Dr. C. R.

mireasmă de flori bulevardul prelungește până la gară, dându-i un aspect de arteră cu adevărat metropolice europeană. În locul monstruoasei jucării de fierărie veche a vagoanelor cu locomotiva grețoasă prin mijlocul orașului, autobuse curate și suficiente apleargă pe toate străzile desăvârșind comunicațiile orașului. Zidurile pornite spre ruină ale edificiilor publice, se îmbracă în haine noi, precum de altfel în toată gospodăria orașului clocotește un spirit ferit de plină activitate, largă inițiativă, simț progres. Baarele pungi orășenești s-au strâns cu sgârcente, ca să poată satisface nevoi reale, lăsate în părăsire vreme îndelungată. Și în fruntea acestor uriașe prefaceri stă domnul dr. Luțai, care a reușit să dea Aradului în doi ani, cât n-au dat alți primari în zece ani. Activi plini de inițiativă, sgârțit cu banul public până la necesitatea tuturor părților opiniei publice despre persoana sa, dl. Luțai se ridică mult deasupra tuturor improvizărilor politice, prin vrednicia pe care sunt de acord să i-o recunoască chiar și vrăjmașii săi.

Astăzi, când nerecunoștința vulgului îl mănăiește viața, o elementară datorie de bun simț și dreptate mă îndeamnă să scriu aceste rânduri, nu ca să măgulesc pe primar, ci ca să stimulez virtuțile omului de ispravă, încrederea în propriile lui forțe, convingerea, că este prețuit și cinstit în rândurile celor cari drămuiesc obiectiv opera sa.

Tovle

Proprietari de automobile! Piese de schimb, cauciucuri și altele pentru FORD — CHEVROLET precum și pentru orice alte automobile, se capătă cu prețurile cele mai estime la:

„MOTORDelta” Sigismund Kelly
ARAD, str. Alexandri 5.

Deștepți și naivi.

(18)

(roman)

de: T. Cristea

Surprins de aceasta constatare, profesorul îl încredințase de răspunsul, repararea lor costă bani și seminare de bani.

Nu-l nimic. Le repar eu! Bine, dar te pricepi? Eu să nu mă pricep? Tata e fierar și eu lucrez în vacanță la fierărie cu barosul și ciocanul. Profesorul, de bună credință, îl scuse de corvoada săpatului și în timp ce îl înădușeau scormonind pășunile cu hârlețele, Voicu iucins cu urea de care așinau cleștele și șapele, lua hârlețele și șapele îndopându-le în dreapta. Iar fiindcă începuse anul teolog să învețe și gustul taului, meșteșugul lui de fierar ducea și oarecare venit. Fiindcă șapele și șapele erau prea puține cari n'aveau unealtă primeau alte șape, dar cât timp îl se repara alta, puteau să-și vadă de treabă, se odihneau. Numai că unelele se stricau așa de repede. Voicu se însă mijlocul să-și agonisească unele trebuincioase gustului său. În

momentul când profesorul de economie controla mersul lucrului, la un capăt al rândului, la celalalt capăt Voicu izbea cu ciocanul hârlețul colegului leneș, îl îndoaia, apoi începea să-l repare. Cum repararea cerea timp colegul era încântat și plătea bucuros rația de țigări.

Într-o zi însă veni și directorul seminarului să vadă progresul în materie de grădinarit al viitorilor preoți. Om bun la inimă, dar sever și mișcător cum se cerea să fie un director de seminar cu tineri cari treceau prin cea mai periculoasă vârstă. Trecu dela un capăt la altul al grădinei. Mormăit nemulțumit la fiecare pas și găsi necesar să muștruluiască tinerimea cu câteva epitețe menite să le stimuleze dragostea de gospodărie.

Dumneavoastră (în singular spunea „mata” în loc de dumneata), suuteți niște prăpădiți, niște leneși și niște puturoși...

Apoi când fu atras de șomotul ciocanului isbit cu multă sârguință de teologul Voicu, pe o lopată care în-

trase tocmai atunci în atelierul de reparații (atelierul era o piatră așezată într'un răzor) privi întrebător spre profesorul de economie și se îndreptă spre fierar.

— Mata, ce faci aici?

— Eu, prea onorate domn, eu toc-mesc ce strică cellalți.

— Mata?

— Profesorul găsi necesar să explice directorului, că teologul este fiu de fierar și se pricepe.

— Mata, cum te cheamă și al cui ești, de unde ești și ce ocupație are tatăl tău?

— La o întrebare atât de complicată Voicu se crezu obligat să dea toate lămuririle și răspunsuri în grabă:

— Mă cheamă Axeute Voicu, sunt fiul lui Tovle, din Comuna Grușu, protopoplatul Poeni, dieceza...

— Ajunge! Mata ești fiul lui Tovle? Nu, mata nu ești din protopoplatul Poeni, nici din comuna Grușu și nici fiul lui Tovle. Mata ești din Marte...

— Teologii ascultară surprinși și gâsă prilejul să se lenevească neob-servați.

— Mata ești din Marte — continuă directorul — și te-ai coborât cu hâr-zobul pe pământ, că de aceea nu vrei să muncești, de aceea ești leneș, pră-

pădit și puturos. Pe Tovle îl cunosc om de omenie și nu fierar, cum minte feciorul său.

Aceasta îi fusese întâia întâlnire mai de aproape cu directorul. A doua întâlnire fusese mai complicată și puțin a lipsit să nu rămână fără urmări serioase.

În așteptarea profesorului de biblie, teologul Voicu desemnase pe tabla clasei poarta Ierusalimului. Aveau pentru ziua aceea lecția „Dumineca florilor.” După ce fusese gata poarta, îndemnase pe un coleg și împreună improvisaseră o scenă biblică, cu asistența și contribuția clasei întregi. Colegului Tăranu, care oricât ar fi fost de cald în clasă nu desbrăca niciodată mantaua neagră și buchisea lecțiile plecat cu capul pe bancă, îi croiră cu tibisul pe spate o cruce mare simbolizând pe măgarul lui Christos. Un alt coleg încăleacă în spatele măgarului și împins dela spate spre poarta Ierusalimului formă un convolu, în timp ce în dreapta și stânga tablei se înșiruiseră teologii, cântând „Osana.”

Toate ar fi fost bune și în rândulă, tabloul feeric din biblie bine reușit, decă în clipa aceasta n'ar fi intrat în clasă profesorul de biblie.

Când se disolvă consiliul comunal?

Vom avea o comisie neutră prezidată de dr. Cornel Radu?

Se pare că după atâtea svârcoliri, actualul consiliu comunal va fi dizolvat săptămâna viitoare, după vizita M. Sale Regelui.

În vederea numirii comisiei interimare s-au făcut foarte multe combinații, pe cari din cauza ne-seriozității lor, nu le mai amintim.

Amintim pe cea mai verosimilă și mai serioasă, — deși, poate, în urma sfârșirii lor de culise, evenimentamentele vor fi altele.

Astfel se spune că vom avea o comisiune interimară neutră, prezidată de distinsul nostru colaborator, dl Dr. Cornel Radu, directorul spitalului de copii. În comisie vor mai participa 2 membri ai Uniunii Naționale, probabil dnii. ing. Petre

Zamfirescu și prof. Alex. Manole; dela liberalii duciști, dnii: prof. Al. Constantinescu și Dr. Ioan Ursu; un averescan probabil dl, Silviu Moldovan; un reprezentant al maghiarilor; un evreu, probabil Dr. Singer și un național-fărănist, dl Dr. Emil Veliciu.

Dorim, ca forurile superioare, după dizolvarea consiliului municipal, să numească o comisie, a cărei membri să fie o garanție că se va munci pentru oraș, și nu pentru interesele lor personale. Odată ce ministerul va dori acest lucru, suntem convinși, că persoanele numite mai sus, vor fi încredințate cu conducerea orașului.

s. mic.

Note de actualitate.

Uzina din Dealul Patriarhiei, indusă din cauza Șomajului legii ferator, s'a redeschis în zilele trecute, pe o căldură înăbușitoare.

Urtați de bucurie cetățeni necăjiți ai acestei țări, căci de acum chinul nostru s'a sfârșit. Adecă, vorba vine că s'a sfârșit, pentru că acum a început chinul jertfei a început epoca renunțării. Toate nădejile noastre sunt concentrate acum asupra noului parlament. Nu anticipăm nimic, nu vrem să știm ce ne așteaptă, pentru că poate iar ni-se va trage chiulul.

Trebuie însă, să deschidem și noi ochii, adecă nu tocmai noi, pentru că de câțiva ani i-am deschis și... nu l-am mai putut închide, ci pătura noastră cu polei intelectual, trebuie să-și deschidă ochii și să lase luxul în care trăiește, să lase mătăsurile și parfumurile și automobilele mai luxoase ca cele din Londra și Paris. Pentru că mătăsurile, parfumurile și automobilele scot din țara noastră în fiecare an sume enorme, fără nici un produs real pentru țară. Deci, pentru asanarea financiară necesară încrederea în producția indigenă.

Să luăm exemplul de la vecinii noștri de peste Dunăre vecini pe cari în ironia noastră îi persiflăm cu numiri ca „praz, morcov, pătrungel, ceapă“ pre-

cum și cu alte numiri din familia leguminoaselor. Țara lor, la un moment dat ajunsese la limanul suferințelor.

O așteaptă falimentul, care n'ar fi întârziat, dacă ei n'ar fi știut renunța la orice articol de lux, înțercând prin prescripțiuni de o severitate rară, importul articolelor de lux. Au purtat cămăși de cânepă și în, și azi sunt salvați, și noi plătim leva bulgară cu 1.20.

Asanare și morală și materială așteptăm dela omul care n'a fost amestecat în nicio afacere scandaloasă, dar asanarea nu poate veni fără concursul nostru, a cetățenilor conștienți. Lăsați snobismul pentru vremuri mai bune, lăsați luxul, căci luxul cu desfrâu au prăbușit cel mai puternic imperiu care a existat vreodată. Nu căutați să fiți copia fidelă a Franței, nu căutați occidentalizarea jefind pentru aceasta țara noastră, mai cu toate porecențiile noastre de occidentalizare, suntem cea mai orientală țară din Europa.

Se cer jertfe? Suntem obișnuiți cu ele, și pentru țară vom jertfi totul, căci s'au jertfit 800 000 soldați pentru unitatea țării, dar vrem să vedem rezultate bune, căci altfel viitorul nu pare a ne surâde nici măcar în mod binevoitor și indulgent.

Un român năcăjit.

□ Rectificare. Notița apărută în numărul trecut al ziarului nostru referitor la situația dela liceul de fete, a fost greșit înțeleasă în partea privitoare la activitatea dnei directoare Bucurescu. Anume: s'a spus acolo, că a muncit ca nimeni altul pentru propășirea școlii. Autorul acelei notițe a înțeles: ca nimeni altul dintre directorii sau directoarele dinaintea d-sale și nici decum nu s'a intenționat punerea în inferioritate a muncii vrednicilor profesoare dela acel liceu, cum greșit și cu rea voință s'a interpretat.

□ America-și retrage Capitalurile din Germania. În urma situației precare din Germania, băncile americane au început să retragă de pe piețele germane fondurile acordate sub formă de credite pe termen scurt. Un ziar din Berlin comentând aceasta stare de lucruri, arată că cercurile din streinătate cari fac aceste retrageri din Germania concluzii cu totul eronate pornesc dela o greșală inițială trăgând prăbușirea Băncii de Credit din Viena. Situația finanțelor germane — spune ziarul berlinez — este de așa natură încât, chiar în cazul continuării retragerii unor asemenea credite nu există niciun motiv serios de îngrijorare.

INFORMAȚIUNI.

Calendarul săptămânal

Iunie

are 30 zile

Cires

1931.	Calendarul Iulian	Calendarul Greg.	Săpt.
Zilele săpt.	îndreptat		
Duminica III după Rusalii, Evangh. dela Matei Cap. 6 v. 22-33; Zis-a Domnului; Luminătorul trupului este ochiul...			
Apostolul către Romani Cap. 5 v. 1-10; Fraților, îndreptați fiind prin credință...			
Dumin.	21 M. Eusebie	Alois	4.52
Luni	22 M. Evsechie, Zenon	Paulin	
Marți	23 M. Agripina, Dimil.	Sidonia	
Mercuri	24 (+) Nașt. Sf. Ioan Bot.	N. I. Ioan Bot.	
Joi	25 M. Fevronia, s. Firmin	Prosper	
Vineri	26 P. David, Ioan Anjion	Eremias	
Sâmbătă	27 C. Samson, m. Anect	Lădislau	

□ Redacționale — Căutam corespondenți harnici în toate comunele frunțase din județ. Notăm că, nu putem oferi nici un salariu pentru acest serviciu. Rambursăm însă cheltuielile de poștă. Amatorii vor trimite corespondență de probă.

□ O modificare, ce trebuie adusă neapărat legii administrative este aceea, de a-și putea alege satul pe primar; iar consiliul comunal să poată fi alcătuit din frunțarii satului și nu după culorile politice, siluind pe bieții oameni să depună liste, cari se opun, ca cineva să fie alesul satului întreg. Introducerea listelor pe partid și la sate a fost cea mai cumplită dihonie, ce s'a vârat de politicieni în viața satelor.

□ Suprimarea taxelor de export la vite. În conformitate cu dispozițiile decretului regal Nr. 1982 din 12 Iunie 1931, ce a apărut în Monitorul Oficial Nr. 135 din 15 Iunie 1931 nouile taxe de export ce intră în vigoare pe ziua 13 Iunie, sunt următoarele: pentru vagonul de marfă: boi, tauri, vaci, bivoli, bivolițe, lei 400 de cap. Oi, berbeci, lei 25 de cap. Aceste articole, dacă vor fi exportate prin syndicatele pentru organizarea exportului de animale și carne proaspătă, sunt scutite de taxa vamală de export.

□ Deficite peste tot. Ministerul de finanțe al Austriei a făcut în comisia financiară a Parlamentului, declarațiuni cu privire la situația bugetară a țării. Dsa evaluează deficitul la suma de 150,000,000 șilingi. Măsurile de economie preconizate trebuiesc considerate, a spus ministru de finanțe, ca o necesitate, absolută de stat. Guvernul vrea să ajungă cât mai repede la o decizie în această privință, spre a ști precis dacă poate conta pe restabilirea echilibrului bugetar, în sensul programului pe care l-a arătat.

□ Examenul de definitiv. Direcțiunea Școlii Normale din Arad-Gai, ne comunică, că Ministerul Instrucțiunii cu ordinul Nr. 76916 | 1931, a aprobat rezultatul examenului de definitiv. Cererile și actele candidaților au fost transmise Revizoratelor din Arad și Oradea.

Ctitori, răspândiți „Aradul“

□ Incasările impozitelor. Dn. Constantin Argetolanu, Ministru de Finanțe a convocat la București administratorii financiari la sfătuire. Scopul acestei convocații de a pune în aplicare un nou de încasare a impozitelor. Nu se știe pe ce se bazează acest sistem, dar orice caz el va fi în ajutorul bililor.

□ Nouile monede de 5 și 20 lei. Un an dl Mihai Popovici, fost ministru de finanțe a comandat la Mureș un ștoc de monede de 5 și 20 lei cu chipul marelui Volevod. Într-un timp M. S. Regel Carol a urcat pe tron, așa că monedele vechi au fost schimbate. Guvernul a comandat un nou ștoc de monede de 5 și 20 lei cu chipul M. S. Regelui Carol. Din aceste monede a și sosit primul transport la Constanța. Transportul a fost preluat de directorul al Băncii Naționale la București. Peste câteva zile monedele vor fi distribuite tuturor alelor Băncii Naționale, așa că în 5-6 zile și ele vor ajunge în circulație. La sfârșitul acestei săptămăni așteptăm un nou transport, în valoare de 300 milioane și cele cu chipul Marelui Volevod vor fi retrase din circulație.

□ Baia în liber, din capitala fabricii, care în anii trecuți a fost pusă la dispoziția amatorilor de vreme, anul acesta se pare că nu s'a uitat acest lucru. În anul acesta deși căldurile sunt în toată țara s'au pus barierele, ba mai mult de postat acolo un sergent care de guler pe cei ce vreau să se bagească. Rogăm Primăria să ia în considerație și populația care are accesul la Mureș, pentru că lumea-și poate permite luxul plății o cabină semi dărărmă în abonament pipărat de scump. drama „Neptun“ așteptăm.

□ Banca Națională a României. Banca Arad, aduce din nou la cunoștință generală că, în vederea unei permanențe a circulației cu bilete de retrage toate biletele rupte, care nu sunt murdare, ce se mai găsesc în circulație. Posesorii unor astfel de bilete, rugați în mod stăruitor, a se repune în circulație ei a le prezenta la ghișeurile Băncii din Arad, unde vârdul Carol No. 38.

Fotografii

artistice, inescapabile, și fotografiile format carte postală, pregătește cu cele mai efține prețuri,

Nagy Géza

atelier fotografic, Arad, B-d. Maria No. 8. vis-à-vis de Prefectura